

Obsah

Seznam odkazů na zákony a předpisy	7
Editorial	9
Přehled platnosti vybraných předpisů	9
Předmluva autora k druhému vydání	10
Poznámky k zapisování příkladů	11
Seznam použitých zkratk	12
Seznam použitých zkratk měn	12
Změny v roce 2002	13
Změny v roce 2003	13
1. kapitola Úvod do problematiky účtování v cizích měnách	14
2. kapitola Přepočet cizí měny na měnu českou a kurzové rozdíly	17
2.1 Kurzové rozdíly	17
2.2 Použití kurzů ČNB.....	25
1. příklad - Výňatek z účetního předpisu firmy Naše, s. r. o.	27
2.3 Přepočet měn, jejichž kurzy ČNB nevyhlašuje.....	29
2. příklad - Přepočet chorvatských kun na koruny	29
3. příklad - Přepočet srílanských rupií na koruny	30
2.4 Přepočet měn zemí Evropské unie	31
4. příklad - Přepočet německých marek na koruny	32
3. kapitola Pokladna a banka	34
5. příklad - Pokladna v amerických dolarech	35
6. příklad - Převod mezi bankovními účty v měně euro	40
7. příklad - Bankovní účet v německých markách a jeho převod na euro	40
8. příklad - Zrušení pokladny v rakouských šilincích	42
9. příklad - Převod německých marek z jedné pokladny do druhé a následné manko	44
10. příklad - Směna českých korun na dánské koruny směnárnou	44
11. příklad - Vrácení zálohy v maďarských forintech do pokladny	45
4. kapitola Pohledávky a závazky	47
4.1 Kurzové rozdíly v průběhu roku - nejjednodušší případy	47
12. příklad - Vystavená faktura ve švédských korunách, účtováno pevným kurzem	47
13. příklad - Vystavená faktura v amerických dolarech, inkasovaná na dolarový účet	49
14. příklad - Přijatá faktura v německých markách na pořízení dlouho- dobého majetku, zaplacená v markách z korunového účtu	52

15. příklad – Přijatá faktura v amerických dolarech za nákup materiálu na sklad	53
16. příklad – Přijatá faktura v euro za licenci (podléhající srážkové dani), placená z eurového účtu	54
17. příklad – Přijatá faktura v kanadských dolarech s plněním podléhajícím zajištění daně	54
18. příklad – Vystavená faktura s DPH v norských korunách	57
19. příklad – Přijatá faktura s DPH v norských korunách	57
20. příklad – Vystavená faktura s DPH v českých korunách, s platbou v norských korunách	58
21. příklad – Vystavená faktura v norských korunách, s platbou v českých korunách	60
22. příklad – Vystavená faktura v norských korunách, s platbou v českých korunách	61
4.2 Kurzové rozdíly při uzávěrce	63
23. příklad – Vystavená faktura v amerických dolarech, do rozvahového dne nesplacená	64
24. příklad – Vystavená faktura v euro, částečně inkasovaná v euro na eurový účet	66
25. příklad – Dlouhodobý úvěr v dolarech	70
4.3 Kurzové rozdíly při uzávěrce podle Postupů 2001	72
26. příklad – Vystavená faktura v amerických dolarech, do rozvahového dne nesplacená	76
27. příklad – Vystavená faktura v tureckých lirách, půl roku po splatnosti	76
4.4 Zálohy a postupně splácené pohledávky a závazky	78
28. příklad – Vystavená faktura v euro, postupně inkasovaná v euro na eurový účet	78
29. příklad – Záloha a zúčtování zálohy – přijatá faktura v anglických librách, zaplacená z účtu vedeného v librách	81
30. příklad – Záloha a zúčtování zálohy – přijatá faktura v anglických librách, zaplacená v librách z korunového účtu	83
31. příklad – Přijaté zálohy v německých markách v průběhu několikaletého projektu zúčtovaného v euro	84
5. kapitola Cestovní příkazy	88
32. příklad – Cestovní příkaz – vrácení eura	89
33. příklad – Cestovní příkaz – vrácení českých korun	90
34. příklad – Cestovní příkaz – doplatek v českých korunách	91
35. příklad – Cestovní příkaz – doplatek v českých korunách na základě potvrzení směnárny	91
36. příklad – Služební cesta do Ruska se zálohou v dolarech (dobrovolné přijetí nespotřebovaných rublů zaměstnavatelem)	92

37. příklad – Služební cesta do Maďarska kombinovaná s nákupem za hotové	94
38. příklad – Cestovní příkaz při platbách bankovní kartou	95
39. příklad – Cestovní příkaz do více zemí	97
6. kapitola Půjčky a úvěry	99
40. příklad – Postupně nabývaný a splácený krátkodobý úvěr ve švýcarských francích – účtování FIFO	100
41. příklad – Postupně nabývaný a splácený krátkodobý úvěr – účtování průměrnými cenami	102
42. příklad – Postupně nabývaný a splácený krátkodobý úvěr – jiné metody	104
43. příklad – Postupně nabývaný a splácený dlouhodobý úvěr	108
44. příklad – Poskytnutá půjčka ve slovenských korunách s dohodou o splácení v českých korunách	112
45. příklad – Poskytnutá půjčka v českých korunách, vyplacená ve slovenských korunách	113
46. příklad – Změna měny půjčky z německých marek na euro	115
47. příklad – Změna měny půjčky z německých marek na dolary	117
48. příklad – Nahrazení půjčky v německých markách půjčkou v amerických dolarech	118
49. příklad – Změna měny půjčky z německých marek na koruny	120
50. příklad – Kapitalizace půjčky do vlastního jmění	121
7. kapitola Nákup, prodej a zápočty pohledávek	122
7.1 Nákup pohledávky	123
51. příklad – Nákup pohledávky s nominální hodnotou v anglických librách za koruny	125
52. příklad – Nákup pohledávky s nominální hodnotou v českých korunách za libry	127
53. příklad – Nákup pohledávky s nominální hodnotou v librách za libry	129
54. příklad – Nákup pohledávky s nominální hodnotou v librách za libry bez vedlejších pořizovacích nákladů	130
7.2 Prodej pohledávky	131
55. příklad – Prodej pohledávky v anglických librách za koruny	131
56. příklad – Prodej pohledávky v korunách za anglické libry	132
57. příklad – Nákup pohledávky v cizí měně s následným prodejem	132
7.3 Započtení pohledávek	133
58. příklad – Zápočet pohledávek ve stejné měně	134
59. příklad – Zápočet pohledávek v různých měnách v souladu s kurzem	135

60. příklad – Zápočet pohledávek v různých měnách v rozporu s kurzem	135
7.4 Tvorba opravných položek k pohledávkám	136
61. příklad – Opravná položka k pohledávce	136
62. příklad – Přecenění opravné položky k pohledávce v rámci účetní závěrky	138
63. příklad – Změna daňově neuznatelné opravné položky na daňově uznatelnou opravnou položku	138
64. příklad – Zvýšení opravné položky k pohledávce	139
65. příklad – Opravná položka vytvořená před novelou zákona	140
7.5 Další případy	141
66. příklad – Odpis pohledávky v cizí měně	141
67. příklad – Promlčení pohledávky	142
68. příklad – Zánik pohledávky	144
69. příklad – Zánik závazku	145
70. příklad – Vklad pohledávky do dceřiné společnosti	145
8. kapitola Cenné papíry a podíly na společnostech	147
8.1 Majetkové účasti na společnostech	147
71. příklad – Vklad do české společnosti splácený v eurech	148
72. příklad – Splacení vkladu do zahraniční společnosti	150
73. příklad – Přecenění vkladu do zahraniční společnosti v rámci účetní uzávěrky – ocenění hodnotou na burze	151
74. příklad – Přecenění vkladu do zahraniční společnosti v rámci účetní uzávěrky – ocenění pořizovací cenou	152
75. příklad – Prodej podílu na zahraniční společnosti	153
8.2 Dlužné papíry držené do splatnosti	154
76. příklad – Nákup cenného dlužného papíru s úmyslem jej držet do splatnosti	154
77. příklad – Přecenění dlužného papíru v rámci uzávěrky	155
78. příklad – Realizace dlužného papíru v okamžiku splatnosti	156
8.3 Cenné papíry určené k obchodování	157
79. příklad – Nákup a prodej akcií za účelem dosažení zisku	157
9. kapitola Ostatní položky účetnictví a další případy použití cizí měny	158
80. příklad – Dlouhodobý majetek umístěný v zahraničí	158
81. příklad – Nájemné placené dopředu v dolarech	160
82. příklad – Leasing v euro	163
83. příklad – Náklady na reprezentaci placené v norských korunách	164
84. příklad – Výnosy realizované v zahraničí	165
85. příklad – Odměna jednateli v cizí měně	166

Seznam odkazů na zákony a předpisy

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění podle změn a doplnění zákony č. 117/1994 Sb., č. 227/1997 Sb., č. 492/2000 Sb. a č. 353/2001 Sb. (dále jen zákon o účetnictví) – § 4 odst. 6	15
Zákon o účetnictví – § 24 odst. 4	17
Zákon č. 575/2002 Sb. ze dne 19. prosince 2002, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 353/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony – část třetí Změna zákona o účetnictví Čl. IV	18
Opatření Ministerstva financí, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro podnikatele, čj. V/20 100/1992 (dále jen Postupy 2001) – Úvodní ustanovení Čl. XIII Kursové rozdíly odst. 9	19
Opatření Ministerstva financí, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro podnikatele, čj. 281/89 759/2001 (dále jen Postupy) – Úvodní ustanovení Čl. XIII Kursové rozdíly odst. 6 a 7	20
Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví (dále jen Vyhláška) – § 60 Metoda kursových rozdílů (K § 4 odst. 2 zákona) odst. 1 a 3	20
Postupy – Úvodní ustanovení Čl. XIII Kursové rozdíly odst. 4, 5, 8 a 9	22
Vyhláška – § 60 Metoda kursových rozdílů (K § 4 odst. 2 zákona) odst. 2	23
Postupy – Úvodní ustanovení Čl. XIII Kursové rozdíly odst. 1 první a druhá věta	25
Zákon o účetnictví – § 24 odst. 4 poslední věta	25
Sdělení čj. 282/2 361/2002, o používání devizových kursů ČNB v účetnictví – odst. 3 a 4	26
Postupy – Úvodní ustanovení Čl. XIII Kursové rozdíly odst. 2 třetí věta	28
Zákon o účetnictví – § 8 odst. 1	28
Postupy – Úvodní ustanovení Čl. XIII Kursové rozdíly odst. 1 třetí věta	28

Vyhláška – § 60 Metoda kursových rozdílů (K § 4 odst. 2 zákona)	
odst. 4	29
Postupy – Úvodní ustanovení Čl. XIII Kursové rozdíly odst. 11	29
Sdělení MF a ČNB čj. 282/100 329/2000 a čj. 2000/1 605/610, o postupu při zavedení jednotné evropské měny (...)	
– bod 10 druhá věta	31
Postupy – Úvodní ustanovení Čl. III Hlediska pro vytváření analytické evidence	35
Vyhláška – § 46 odst. 2	35
Zákon o účetnictví – § 24 odst. 4	51
Postupy – Úvodní ustanovení Čl. XIII Kursové rozdíly odst. 3	51
Vyhláška – § 47 Vymezení nákladů souvisejících s pořízením dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku (K § 4 odst. 2 a § 25 odst. 4 zákona) odst. 2	53
Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů – § 38 odst. 3	54
Zákon č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších úprav (dále jen zákon o DPH) – § 12 odst. 1	55
Pokyn D-172 – Přepočet úplaty za zdanitelné plnění v cizí měně na českou měnu čj. 181/84 691/1997 z dne 11. prosince 1997	56
Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění novely č. 36/2000 Sb. (dále jen zákon o cestovních náhradách) – § 21 odst. 5 poslední věta	88
Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění novely č. 36/2000 Sb. (dále jen zákon o cestovních náhradách) – odst. 2 poslední věta	88
Zákon o cestovních náhradách – § 12 odst. 1 poslední věta	96
Postupy – Úvodní ustanovení Čl. XIII Kursové rozdíly odst. 7	99
Zákon o účetnictví – § 25 odst. 1	123
Zákon o účetnictví – § 4 odst. 6	124
Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník – § 358	133
Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník – § 359	133
Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník – § 362	134
Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník – § 364	134
Zákon o účetnictví – § 27 odst. 1 a odst. 5 poslední věta	150
Zákon o účetnictví – § 27 odst. 5 první věta	152
Zákon o daních z příjmů – § 38 odst. 1	164
Zákon o daních z příjmů – § 38 odst. 4	166